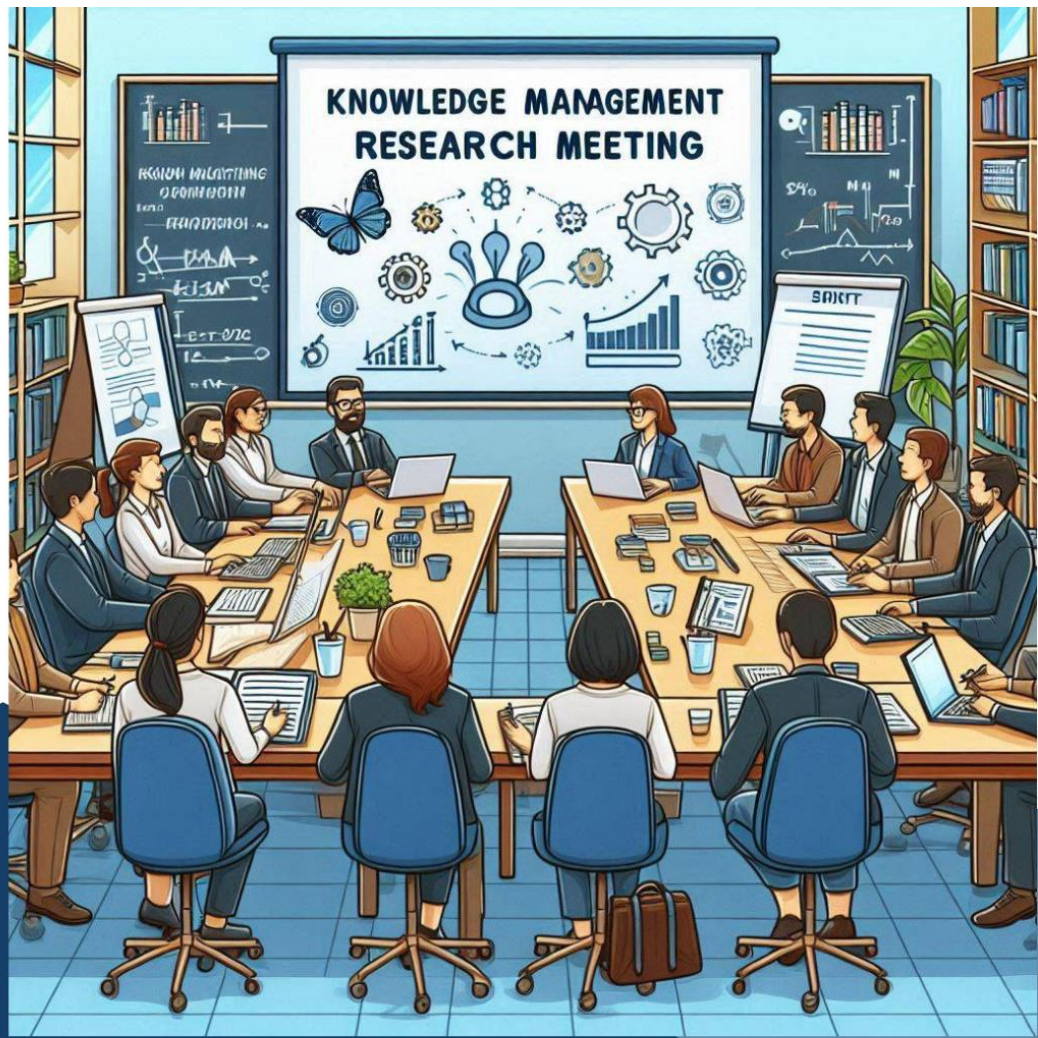

BEST PRACETICE FOR SUCCESS

การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ

ประจำปีงบประมาณ 2567

คณะนิติรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

จัดทำโดย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรฉัตร วรวิรรณ

คำนำ

การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นขั้นตอนที่สำคัญและท้าทายสำหรับนักวิจัยทุกคน ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพจะเป็นตัวชี้วัดถึงความคิดริเริ่ม ความสามารถในการวางแผน และความพร้อมในการดำเนินงานของนักวิจัย การนำเสนอโครงการวิจัยอย่างชัดเจน ครบถ้วน และเป็นระบบ ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มโอกาสในการได้รับการอนุมัติและสนับสนุนทุนวิจัยเท่านั้น แต่ยังเป็นพื้นฐานที่มั่นคงสำหรับการดำเนินการวิจัยให้ประสบความสำเร็จด้วยเช่นกัน

แนวปฏิบัติที่ดี "การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ" เล่มนี้ เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการความรู้ (KM) ของคณาจารย์คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และสังเคราะห์มาเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมความสำคัญของการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้มีคุณภาพ การออกแบบเค้าโครงงานวิจัยให้เหมาะสม ข้อคำนึงของการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้รับการพิจารณาจัดสรรทุน การจัดเตรียมข้อเสนอโครงการวิจัย การจัดการงบประมาณการวิจัย/การขอทุนวิจัย การยื่นข้อเสนอโครงการวิจัย และการขออนุมัติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ซึ่งเนื้อหาในเอกสารเล่มนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ของนักวิจัยผู้เชี่ยวชาญในคณะ และประสบการณ์ที่สะท้อนความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคของคณาจารย์ที่เคยเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนสนับสนุนการวิจัย รวมไปถึงแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถืออื่น ๆ เพื่อให้ท่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หวังว่าแนวปฏิบัติที่ดีเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะและศักยภาพของนักวิจัยทุกท่าน และเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการวิจัยที่มีคุณภาพในอนาคต ขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ (KM) จนเกิด Best Practice for Success การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ เล่มนี้ขึ้นมา

ด้วยความเคารพอย่างสูง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรฉัตร วรวิรรณ

อาจารย์ประจำคณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

พฤษภาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
ความสำคัญของการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้มีคุณภาพ	2
การออกแบบเค้าโครงงานวิจัยให้เหมาะสม	3
ข้อคำนึงของการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้รับการพิจารณาจัดสรรทุน	4
การจัดเตรียมข้อเสนอโครงการวิจัย	5
การจัดการงบประมาณการวิจัย/การขอทุนวิจัย	6
การยื่นข้อเสนอโครงการวิจัย	7
การขออนุมัติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	7
การปรับตัวสู่การเป็นนักวิจัยมือทอง	8

บทนำ

การวิจัยถือเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่และเป็นกุญแจในการแก้ไขปัญหที่ซับซ้อนในสาขาวิชาการต่างๆ กระบวนการวิจัยจึงจำเป็นต้องเริ่มต้นด้วยการวางรากฐานที่ดี นั่นคือการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ ซึ่งไม่เพียงเป็นจุดเริ่มต้นในการได้รับการอนุมัติทุนวิจัย หรืออนุมัติให้มีการทำวิจัยเท่านั้น แต่ยังเป็นแผนที่นำทางสู่การดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบ และมองเห็นเป้าหมายความสำเร็จของการทำวิจัยมากขึ้น

การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่ดีสะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในปัญหาที่ต้องการศึกษา รวมถึงแนวทางการวิจัยที่มีประสิทธิภาพในการตอบคำถามหรือแก้ไขปัญหานั้นๆ การวิจัยเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างองค์ความรู้ใหม่ ตอบข้อสงสัย แก้ปัญหา และพัฒนาองค์ความรู้ที่มีอยู่ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ดังนั้น การวิจัยที่มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องอาศัยการวางแผน ออกแบบ และดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มต้นจากการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพเป็นพื้นฐานสำคัญ

ความสำคัญ ของการเขียนข้อเสนอ โครงการวิจัยให้มีคุณภาพ

**การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้มีคุณภาพ
มีความสำคัญด้วยเหตุผลหลายประการ ดังนี้**

1. เพิ่มโอกาสในการรับทุนสนับสนุน
การวิจัย ซึ่งข้อเสนอโครงการที่มีคุณภาพจะ
ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและมีผลต่อการ
ตัดสินใจของแหล่งทุนมากขึ้น เนื่องจากเป็น
การแสดงถึงความพร้อม ความรู้ความเข้าใจใน
ประเด็นปัญหาวิจัย และแนวทางการ
ดำเนินงานที่เป็นระบบ

2. การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยช่วย
ให้นักวิจัยสามารถวางแผนการดำเนินการวิจัย
ได้อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ
อย่างชัดเจน ตั้งแต่การตั้งคำถามการวิจัย
วัตถุประสงค์การวิจัย ขอบเขตการวิจัย การ
เลือกวิธีการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และ
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

3. ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มี
คุณภาพจะช่วยสร้างความเข้าใจต่อ
ผู้สนับสนุนหรือหน่วยงานที่จะใช้
ประโยชน์จากงานวิจัยให้เข้าใจ
เจตนารมณ์ของการทำวิจัย ทำให้เห็น
ภาพรวมของการดำเนินการและเห็น
คุณค่าของการวิจัยของเรามากขึ้น

4. ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มี
คุณภาพ เป็นภาพสะท้อนถึงความคิด
สร้างสรรค์และความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง
ในประเด็นปัญหาวิจัย แสดงถึงความ
รอบรู้และความสามารถของผู้วิจัย
ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและการ
ยอมรับ

5. ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มี
คุณภาพ ช่วยบริหารจัดการทรัพยากร
การวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น
งบประมาณ บุคลากร ระยะเวลา
เนื่องจากการวางแผนที่ดี ดังนั้น
การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่มี
คุณภาพ จึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะ
นำไปสู่การวิจัยที่ประสบความสำเร็จ

การออกแบบเค้าโครงงานวิจัยให้เหมาะสม

การกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัยที่น่าสนใจ

- ควรเป็นประเด็นที่ยังไม่มีคำตอบที่ชัดเจน เพื่อให้เราเป็นผู้คลี่คลายคำตอบ
- ควรเป็นประเด็นที่สามารถตอบสนองความต้องการของสาขาวิชาหรือสังคม
- ควรตั้งคำถามการวิจัยที่มีความท้าทายและมีประโยชน์ต่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่
- มีการกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจง

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุม

- ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยก่อนหน้าอย่างละเอียดเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด และตั้งสมมติฐานการวิจัยได้อย่างมีพื้นฐาน
- มีการสังเคราะห์ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม เพื่อให้เห็นช่องทางการวิจัย ซึ่งอาจต่อยอดงานวิจัยที่มีมาก่อนหรือจะกำหนดประเด็นท้าทายใหม่ของงานวิจัย

ออกแบบระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสม

- เปิดรับวิวัฒนาการวิจัยที่เป็นนวัตกรรมใหม่เพื่อพัฒนาวิธีการแสวงหาความรู้
- เลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัย เครื่องมือ และกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และบริบทของการวิจัยนั้นๆ รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- เลือกกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมที่สามารถตอบโจทย์ประเด็นสำคัญของการวิจัยได้
- ต้องมั่นใจว่าวิธีการวิจัยที่เลือกใช้นั้นมีความเข้มงวด สามารถผ่านการประเมินของ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ได้

ข้อคำนึงของการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้รับการพิจารณาจัดสรรทุน

การเขียนโครงร่างการวิจัยที่มีคุณภาพนั้น เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญมากสำหรับการวิจัยให้ได้รับการพิจารณาจัดสรรทุน โดยมีข้อคำนึงดังนี้

- นักวิจัยต้องเข้าใจบริบทและสถานการณ์แวดล้อมของการขอทุนวิจัย เช่น ประเภทของทุนวิจัย กระบวนการและขั้นตอนการขอทุนวิจัย เป็นต้น
- เข้าใจยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย และแผนพัฒนาจังหวัด และจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับสิ่งเหล่านี้
- คำนึงถึงแนวโน้มและประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจในระดับสากล
- ข้อเสนอโครงการวิจัยควรมีความกระชับ ชัดเจน และน่าสนใจ โดยสามารถบูรณาการทฤษฎี/แนวคิดใหม่ๆ เข้ากับงานวิจัยได้
- เลือกกลุ่มเป้าหมายการศึกษาให้เหมาะสม ซึ่งปัจจุบันแหล่งทุนวิจัยมักจะเน้นให้ทุนกับวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้คนและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาความยากจน ความเป็นชายขอบสังคม และกลุ่มเปราะบางทางสังคม เป็นต้น
- เขียนปัญหาการวิจัยและวัตถุประสงค์อย่างกระชับ แทนที่จะเขียนข้อเสนอโครงการที่ยืดยาวและซับซ้อน
- มีความคิดริเริ่ม เขียนด้วยความเชื่อมโยงกันและมีความเป็นเหตุเป็นผล ไม่ใช่ศัพท์ที่เข้าใจยากหรือซับซ้อนเกินไปที่ทำให้ผู้ประเมินเค้าโครงงานวิจัยหรือผู้ให้ทุนไม่เข้าใจเจตนารมณ์ของการทำวิจัย
- แสดงให้เห็นว่างานวิจัยสามารถทำได้ภายในกรอบเวลาที่กำหนดและงบประมาณ
- ปฏิบัติตามข้อกำหนดและแนวทางเฉพาะที่จัดทำโดยหน่วยงานให้ทุนหรือสถาบันการศึกษา

การจัดเตรียมข้อเสนอโครงการวิจัย

○ ผู้วิจัยต้องพัฒนาโจทย์วิจัยให้ชัดเจน มีการพัฒนาโครงร่างงานวิจัยตั้งแต่เนิ่น ๆ โดยเตรียมเอกสารและข้อมูลทั้งหมดให้พร้อมก่อนยื่นข้อเสนอโครงการวิจัย เพราะในช่วงเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคมของทุกปี สำนักส่งเสริมวิชาการและจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของมหาวิทยาลัยฯ จะมีการเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยตามแหล่งทุนต่าง ๆ

○ ชื่อโครงการวิจัยควรชัดเจนและกระชับ สะท้อนแนวคิดหลักและไม่ซ้ำซ้อนกับงานวิจัยที่มีอยู่แล้ว

○ เขียนวัตถุประสงค์การวิจัยให้ชัดเจน ให้มีความสอดคล้องกับความสำคัญของการทำวิจัย เพราะมักพบปัญหาว่าวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิให้มีการแก้ไขหลายครั้ง ก่อนจะได้รับการอนุมัติ

○ ตรวจสอบข้อเสนอโครงการวิจัยอย่างละเอียดเพื่อขจัดข้อผิดพลาดและปรับปรุงให้อ่านง่าย เข้าใจง่าย

○ อธิบายกระบวนการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่างๆ อย่างเป็นระบบ

○ รวบรวมแหล่งที่มาอ้างอิงที่ใช้ในข้อเสนอโครงการวิจัย และปฏิบัติตามรูปแบบการอ้างอิงของสถาบัน แหล่งทุน หรือแหล่งตีพิมพ์

○ อย่าลอกเลียนแบบหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น เพราะอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้ประเมินข้อเสนอโครงการวิจัยมีประสบการณ์มาก สามารถสังเกตเห็นได้

○ พยายามขอทุนอย่างสม่ำเสมอทุกปี เพราะบางครั้งข้อเสนอโครงการวิจัยอาจถูกปฏิเสธก่อนที่จะประสบความสำเร็จ

การเขียนโครงร่างการวิจัยที่มีคุณภาพ เป็นงานที่ท้าทาย จึงต้องใช้ความพิถีพิถัน เนื่องจากเป็นรากฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การวิจัยที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อไป

การจัดการงบประมาณการวิจัย/การขอทุนวิจัย

- ทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และความต้องการของแหล่งเงินทุน
- ประเมินค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย พร้อมระบุรายละเอียดงบประมาณที่จำเป็นสำหรับแต่ละรายการ เช่น บุคลากร อุปกรณ์ การเดินทาง และวัสดุ เป็นต้น
- การวิจัยที่มีการยื่นของบประมาณสนับสนุน จะมีการแข่งขันเพื่อให้ได้รับทุนวิจัยนั้น มีค่อนข้างสูง นักวิจัยต้องแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของโครงการวิจัยของตนให้ชัดเจน
- หลังผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว มหาวิทยาลัยจะส่งข้อเสนอโครงการไปยังสำนักงบประมาณ สำนักงบประมาณและคณะกรรมการจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ซึ่งอาจมีการตัดงบประมาณลง ซึ่งการถูกตัดงบประมาณลงจากที่ขอไปนี้ เบื้องต้น นักวิจัยจึงต้องมีการวางแผนและเตรียมการจัดการงบประมาณในอนาคตให้มีประสิทธิภาพ
- หลังจากโครงร่างวิจัยผ่านการอนุมัติ งบประมาณจะถูกจัดสรรตามที่ได้ระบุไว้ในข้อเสนอ นักวิจัยจะต้องทำสัญญากับมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่ให้ทุน เพื่อรับเงินทุน และเริ่มดำเนินการวิจัยตามแผนที่วางไว้
- นักวิจัยต้องมีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างรอบคอบและต้องแน่ใจว่าเอกสารทางการเงินทุกอย่างถูกต้องและครบถ้วน เพราะการจัดทำเอกสารอย่างถูกต้องและการส่งแบบฟอร์มที่จำเป็นในเวลาที่กำหนด มีความสำคัญต่อการดำเนินงานทางการเงินอย่างราบรื่น และความสามารถในการดำเนินการตามแผนที่วางไว้

การยื่นข้อเสนอโครงการวิจัย

- การขอทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก นักวิจัยต้องเตรียมโครงร่างวิจัยล่วงหน้าประมาณ 1 ปี ครึ่ง โดยทุนวิจัยปี 2568 นั้น ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ส่วนการเตรียมการเพื่อยื่นฯ ในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 นี้ จะเป็นทุนวิจัยของปี 2569
- โครงร่างวิจัยต้องยื่นต่อมหาวิทยาลัยตามกำหนดการที่ระบุไว้ เพื่อให้เข้าสู่กระบวนการพิจารณา ซึ่งข้อมูลต่างๆ จะมีการประกาศไว้ในหน้า Website ของกลุ่มงานบริหารงานวิจัย และนวัตกรรมบริการท้องถิ่น สำนักส่งเสริมวิชาการและจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
- โครงร่างวิจัยที่ยื่นจะถูกตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายในมักจะเป็นผู้บริหารหน่วยงาน/คณะ/มหาวิทยาลัย
- ผู้ทรงคุณวุฒิจะทำการประเมินคุณภาพของโครงร่างวิจัย และให้ข้อเสนอแนะหรือข้อแก้ไข ตามความเหมาะสม เพื่อให้โครงร่างมีความสมบูรณ์และผ่านการอนุมัติ

การขออนุมัติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

- การขออนุญาตจริยธรรมสำหรับการวิจัยในมนุษย์เป็นสิ่งจำเป็น หากไม่มีประสบการณ์หรือผ่านการรับรองมาก่อน นักวิจัยต้องเข้าร่วมการฝึกอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
- การยื่นข้อเสนอโครงการวิจัย จะต้องผ่านการขออนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยฯ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ซับซ้อนและต้องใช้เวลา เอกสารที่ต้องยื่นจะต้องมีรายละเอียดที่ครบถ้วนและต้องสอดคล้องกับหลักจริยธรรมที่เข้มงวด

การปรับตัวสู่การเป็นนักวิจัยมือทอง

การบูรณาการมุมมองสากลเพื่อพัฒนาโจทย์วิจัยและเรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

- พัฒนาคำถามการวิจัยใหม่ๆ ที่สะท้อนปรากฏการณ์และแนวโน้มระดับโลก/ระดับชาติ แทนที่จะศึกษาเฉพาะประเด็นท้องถิ่นเท่านั้น
- การอ่านอย่างกว้างขวาง อ่านรายงานการวิจัย บทความวิจัย บทความวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อค้นหาทฤษฎีและแนวคิดใหม่ ๆ ที่จะนำมาบรรจุในข้อเสนอโครงการวิจัย
- ผสมผสานประเด็นและมุมมองระดับโลกเข้ากับบริบทในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มความเกี่ยวข้องและผลกระทบของการวิจัย
- เรียนรู้จากแนวปฏิบัติที่ดีในระดับชาติและนานาชาติและนำมาใช้กับความท้าทายในระดับท้องถิ่น
- แสวงหาความรู้และมุมมองใหม่ ๆ โดยเฉพาะจากแหล่งข้อมูลงานวิจัยต่างประเทศ

การสร้างภาคีความร่วมมือและการสนับสนุน

- การสร้างความร่วมมือและปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักวิจัยในองค์กรและนอกองค์กรที่มีความรู้ในศาสตร์ที่ทำวิจัย ซึ่งมีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในการขอทุนวิจัยมาก่อน เพราะนักวิจัยจะได้รับข้อเสนอแนะและคำแนะนำที่ดี ได้ข้อมูลเชิงลึกและการสนับสนุนการทำวิจัยในมิติหรือกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อนได้
- ก่อนที่จะส่งโครงร่างงานวิจัย อาจขอให้นักวิจัยที่เป็นเพื่อนร่วมงาน / ผู้มีประสบการณ์ในองค์กร ช่วยตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพของโครงร่างงานวิจัย ซึ่งนักวิจัยต้องเปิดกว้างทางความคิดเพื่อการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยของตนเองให้มีคุณภาพ

Best Practice for Success

“การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ”

"The Golden Path to Research Excellence:
Unveiling the Secrets of Successful Researchers"